

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

Компонента освітньої програми – *обов'язкова* (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	«Менеджмент туристичної індустрії»
Спеціальність	D 3 «Менеджмент»
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Гуйванюк Микола Романович – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України http://www.histukr.chnu.edu.ua
Контактний тел.	+380971706994
E-mail:	m.huyvanyuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8830
Консультації	середа з 13.00 до 15.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення освітньої компоненти: систематизація знань здобувачів вищої освіти з історії та культури України, аналіз історико-культурологічних фактів, надбань, умінь робити висновки, які допоможуть орієнтуватися в сучасному житті країни; закласти основи політичної культури здобувачів; допомогти здобувачам засвоїти прийоми роботи з науковою літературою суспільно-політичного та культурологічного спрямування; розгляд проблем розвитку української культури від первісного ладу до наших днів, зосередження основної уваги на найвидатніших досягненнях культури на кожному її етапі розвитку, розгляд взаємозв'язків української культури зі світовою, етапних досягнень українського народу в галузі культури упродовж тривалої боротьби за національну незалежність і власну державність.

Завдання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб забезпечити послідовне і цілісне вивчення курсу, використовуючи для цього всі види занять (лекції, практичні заняття, самостійну роботу). При цьому слід пояснити здобувачам особливості вивчення цієї дисципліни, як науки, що відчуває на собі суб'єктивний вплив авторів, щодо історико-культурних процесів. Питання історії та культури України мають викладатися у прямому логічному зв'язку з поточним матеріалом з метою формування у здобувачів матеріалістичного світогляду і діалектичного методу пізнання.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ПОЛІТИКО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНСЬКОГО МИНУЛОГО В ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА РАНЬОГО НОВОГО ЧАСУ (IX – КІНЕЦЬ XVIII СТ.)	
Тема 1	Середньовічна Русь у культурному просторі українського минулого.
Тема 2	Regnum Ruthenorum – феномен української державності.
Тема 3	На перехресті нових світів: Русь-Україна у складі ВКЛ та Королівства Польського (середина XIV – XVI ст.).
Тема 4	Генега українського козацтва. Еволюція Війська Запорозького у XVI – перша половина XVII ст.
Тема 5	Епоха Хмельниччини. Козацька революція середини XVII ст. і відродження державності.
Тема 6	Феномен Руїни в українській історії. Культурний вимір «козацької епохи».
Тема 7	«Мазепинська доба» та згасання козацьких автономій у кінці XVII – другій половині XVIII ст.
МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У	

БОРОТЬБИ ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ	
Тема 8	«Два світи»: українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у XIX ст.
Тема 9	«Із селян у націю»: формування модерної української ідентичності та культурний вимір українського відродження у XIX ст.
Тема 10	«Україна в огні і революції»: Відродження державності українського народу у першій чверті XX ст.
Тема 11	Радянська Україна у міжвоєнний період: від національного ренесансу до московського терору.
Тема 12	«Між двома проваллями»: Україна у Другій світовій війні.
Тема 13	Український вимір у десятиліття контрольованого лібералізму й наростання системної кризи Радянського Союзу.
Тема 14	Україна від «перебудови» до незалежності.
Тема 15	Російсько-український антагонізм: історична тяглість і сучасність.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, творча робота, проект, презентація та ін.

Підсумковий контроль – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ "Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича" <https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;

✓ "Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича" <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Енциклопедія історії України. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>

2. Історія України VIII – XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: www.izbornyk.org.ua

3. Історія та гуманітарні дисципліни. URL: <https://ukrhist.at.ua/>

4. «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. URL: www.litopys.org.ua.

5. Історія української культури у п'яти томах. т 2 (Українська культура XIII – першої половини XVII століть). К.: Наукова думка, 2001. URL: <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>

6. Карцев А.С. Формування української особистості: духовно-ментальні фактори в контексті сучасності. URL: http://www.iai.donetsk.ua/_u/iai/dtp/CONF/1
7. Незалежний інформаційно-освітній ресурс студентів Києво-Могилянської академії. URL: <http://www.haidamaka.org.ua>
8. Українська етнографія. URL: <http://etno.uaweb.org/>
9. Герегова С., Гуйванюк М. Український вимір у десятиліття контрольованого лібералізму й наростання системної кризи Радянського Союзу. Актуальні питання історії та культури України: навчальний посібник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Чернівці: Рута, 2025. С. 290-310. . URL: <https://surl.li/iwlxbk>
10. Гуйванюк М. Україна від «перебудови» до незалежності. Актуальні питання історії та культури України: навчальний посібник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Чернівці: Рута, 2025. С.311 – 329 <https://surl.li/iwlxbk>
11. Гуйванюк М. Січковий рух на Буковині (1902–1914 рр.): між галицькою моделлю та буковинською регіональною специфікою. Краєзнавство. 2025. № 2. С. 139–146. URL: http://kraieznavstvo.history.org.ua/doc/kraieznavstvo_2025_2_12
12. Гуйванюк М. Суспільно-політична та культурно-освітня діяльність української літературної інтелігенції у Станіславові і Станіславівщині наприкінці XIX – на початку XX ст. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: Історія. Чернівці: Чернівецький університет, 2024. № 1. С. 15–21. URL: <https://hj.chnu.edu.ua/hj/article/view/42>
13. Гуйванюк М., Королько А. Особистісне становлення та формування світогляду Сеня Горука. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича: Історія. Чернівці: Чернівецький університет, 2022. № 1. С. 34–41. URL: <https://hj.chnu.edu.ua/hj/article/view/287/287>
14. Гуйванюк М. Зарубіжна історіографія суспільно-політичної та культурно-освітньої діяльності української літературної інтелігенції Галичини й Буковини (кінець XIX – початок XX ст.). Науковий вісник Чернівецького університету. Історія. Чернівці: Чернівецький університет, 2020. № 1. С. 68–76. URL: <https://hj.chnu.edu.ua/hj/article/view/263>